

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Handbækur um íslenskt mál

Laugarvatni, 27. febrúar 2004

Eiríkur Rögnvaldsson

Lýðveldissjóður

- Lýðveldissjóður
 - stofnaður á Þingvöllum 17. júní 1994
- 100 milljónir á ári í fimm ár
 - helmingur til eflingar íslenskri tungu
 - helmingur til hafrannsókna
- Stjórn skipuð um haustið
 - Rannveig Rist, formaður
 - Jón G. Friðjónsson, prófessor
 - Unnsteinn Stefánsson, prófessor

Tillögur undirbúningsnefndar

- Stjórnin skipaði undirbúningsnefnd
 - til að gera tillögur um helstu verkefni á sviði íslenskrar tungu
 - Eiríkur Rögnvaldsson
 - Steingrímur Þórðarson
 - Þórunn Blöndal
- Megintillaga undirbúningsnefndar:
 - þrjár viðamiklar handbækur um íslenskt mál

Verkefnisstjórn

- Stjórn Lýðveldissjóðs féllst á tillögurnar
 - fól verkefnisstjórn að hrinda þeim í framkvæmd
- Verkefnisstjórn var skipuð 17. júní 1995
 - Ásta Svavarsdóttir
 - Eiríkur Rögnvaldsson
 - Þórunn Blöndal
- Verkefnisstjórnin gekk frá tillögum um haustið
 - í anda tillagna undirbúningsnefndar

Handbækur og ritstjórar

- Verkefnisstjórnin ákvað efnisskipan handbóka
– og réð ritstjóra að þeim
- Handbók um hljóðfræði og hljóðkerfisfræði
– ritstjóri Kristján Árnason, prófessor
- Handbók um beygingar- og orðmyndunarfræði
– ritstjóri Guðrún Kvaran, prófessor
- Handbók um setningafræði
– ritstjóri Höskuldur Þráinsson, prófessor

Handritaskil og útgáfa

- Handrit áttu að liggja fyrir í árslok 1999
 - það var óraunhæft frá upphafi
 - málfræðingar fáir og önnur kafnir
 - ritstjórar gátu ekki helgað sig verkinu
- Verkefnisstjórn átti að sjá um samningu
 - hún átti ekki að sjá um útgáfu
 - stjórn Lýðveldissjóðs hugsaði ekki fyrir útgáfu
 - og gerði ekki ráð fyrir kostnaði við hana

Útgáfa áætluð í haust

- Verkefnisstjórn var falið að semja um útgáfu
 - það reyndist snúið verkefni
 - m.a. vegna hræringa á útgáfumarkaði
 - forlög vildu fara varlega
- Samningar gerðir við Eddu sumarið 2003
 - útgáfa áætluð 16. nóvember 2004
- Nú er unnið að yfirlestri handrita
 - og ritstjórar vinna að endurskoðun og frágangi

Eðli og markhópur ritanna

- Bækurnar eru ekki kennslurit
 - eiga að gefa ítarlegt yfirlit um sviðið
 - og nýtast sem uppflettirit
- Markhópur handbókanna
 - móðurmálskennarar
 - háskólanemar
 - nemendur í eldri árgöngum framhaldsskóla
 - fróðleiksfús almenningur

Efni bókanna - 1

- Grundvallarhugtök greinarinnar
 - skýringar og dæmi
- Rannsóknaraðferðir og rannsóknarsaga
 - stutt almennt yfirlit
- Samanburður við önnur mál
 - sérstaða íslensku
- Rannsóknarsaga íslensku
 - yfirlit um helstu hugmyndir og rit

Efni bókana - 2

- Yfirlit um kerfið
 - ítarleg lýsing á nútímaíslensku
- Sögulegt yfirlit
 - helstu breytingar frá fornmáli
- Samtímalegur breytileiki
 - atriði sem eru á reiki í málinu nú á dögum
- Skrár
 - atriðisorð, dæmi, heimildir o.fl.